

Pokračovanie zo s. 532

a s ňou súvisiace skracovanie priestoru na príklade bradlového pásma a rozoberal otázky jeho postavenia v paleogeografickom pláne.

D. Plašienka: **Štruktúrny vývoj tatrika Malých Karpát**

Paleotektonicky patrí malokarpatské tatrikum v alpínskom období (od spodnej jury) do oblasti elevačnej prahovej zóny medzi riftovými trogmi penninika (váhika) a fatranskej zóny tatrika. Jednotlivé jursko-kriedové sukcesie, líšiac sa litostratigrafickou náplňou, sa usadili buď v samostatných halfgrabenoch (borinská, orešianska, devínsko-kuchynská a solírovská) alebo na vyvýšených chrboch či hranách tiltujúcich blokov (kadlubská sukcesia). Subaerická ostrovná zóna, analogická lungauskému prahu Východných Álp, ležala medzi borinskou oblasťou na severe a sedimentačnými oblasťami ostatných sukcesí na juhu. Počas kompresie v strednej — vrchnej kriede zostali sukcesie, ktoré sa uložili v proximálnej pozícii voči lungauskému prahu spolu so svojim fundamentom, v subautochtónnej pozícii (borinská a orešianska jednotka), kým ostatné boli na ne superponované ako mohutný bratislavský príkrov fundamentu. Spodnejšiu šupinu vytvoril modranský príkrov fundamentu bez zachovaných jursko-kriedových hornín. Príkrovové násuny prebehli na subhorizontálnych duktilných strižných zónach a štruktúrne sú zaznamenané paragenézou prvého alpínskeho deformačného štádia AD₁. Z naložených štruktúr je najvýraznejšia dextrálna transpresná zóna v severnej časti pohoria (AD₂), kde sa štruktúrne individualizovali mezozoické komplexy superficiálnych subatranských príkrovov a čiastočne tatrika od bloku tatrika budovaného hlavne jeho fundamentom.

V. Bezák: **Niekoľko poznámok k tektonickej stavbe veporika**

Veporikum ako alpínska tektonická jednotka má v sebe zakomponované viaceré komplexy kryštalinika s rozdielnou vnútornou náplňou i vekom. Nové údaje, získané výskumom kryštalinika paralelne rôznymi metódami (kartografické vymedzenie komplexov, štruktúrno-tektonický výskum, metamorfna petrológia a litológia, geofyzika a i.), vyžadujú revíziu starších názorov, pretože niektoré prvky v stavbe ukazujú na významné uplatnenie hercýnskych tektonických procesov. Autor predložil aj základné problémy a námety na ich riešenie v budúcnosti.

M. Kohút: **Tektonické deformácie na styku kryštalinika a mezozoika v sz. časti Veľkej Fatry**

V oblasti medzi Katovou skalou a Kľakom je vyvinutá výrazná prešmyková zóna. Na kryštalinikum, budované najmä dvojsludnými granitmi, je od severu presunuté mezozoikum šiprúnskeho obalu. Kryštalinikum, ako aj mezozoikum sú výrazne mylonitizované. V strednotriasových dolomitoch sa vyvinuli dvojkľivážové deformácie konfigurácie S—C mylonitov. Lineácie pohybu v horných obalového mezozoika poukazujú na pohyb od S na J, podobne ako aj v nadložnom krížňanskom príkrove.

J. Gorek, J. Hók: **Prvé poznatky zo štruktúrnej analýzy kryštalinika Lúčanskej Fatry**

Hlavným dôvodom samostatného štúdia štruktúrnych javov v kryštaliniku Lúčanskej Fatry bola ich úplná absencia v doposiaľ publikovanej literatúre. Maximálna pozornosť sa preto venovala zhromažďovaniu základných údajov — smerov sklonov foliácií a lineácií. Z toho dôvodu má štruktúrna analýza orientačný charakter a vymedzuje problematiku na ďalšie spracovanie.

Analyzované foliačné prvky v skúmanom území sú plochy vrstvovej bridličnatosti (resp. kryštalizačnej bridličnatosti), plochy kliváže a tektonických zrkadiel. Lineárne prvky zahŕňujú osi b vrás, lineácie dlhých osí deformovaných minerálov a stopy ryhovania na plochách tektonických zrkadiel. Merania sa robili tak v metasedimentoch, metamorfitoch, ako aj v granitoidoch.

Deformácia má vo všetkých spomenutých typoch hornín jednotný charakter a predbežne ju autori zaraďujú do alpínskeho orogenetického cyklu.

L. Hraško, J. Hók: **Aplikácia niektorých metódik deformačnej analýzy západného priebehu pohorelskej línie**

Prednáška sa zamerala na riešenie štruktúrneho charakteru styku kráľovohoľského a hrónskeho komplexu v západnom priebehu pohorelskej línie pomocou vybraných metódik deformačnej analýzy. V mezomeradle sa zhodnotili základné foliačné a lineárne prvky (vrstvovitosť, vrstvá bridličnatosť, plochy vrásových rovín, plochy kliváže, foliačné plochy S—C mylonitov, osi b vrás, lineácie prednostného usporiadania deformovaných minerálov a ryhovania na tektonizovaných plochách). Deformačná analýza v mikromeradle mala potvrdiť výsledky získané z predchádzajúcich pozorovaní (prednostná orientácia optických osí c kremeňa, plôch 001 biotitu, analýza deformačných elipsoid odvođených z deformovaných geologických objektov). Syntézou získaných výsledkov možno potvrdiť násun kráľovohoľského komplexu na hrónsky komplex z JV na SZ s následným sinistrálnym horizontálnym posunom pozdĺž pohorelskej línie, ktorá predstavuje len jednu z čiastkových prešmykových plôch odvođených zrejme z tektonickej línie prechádzajúcej v podloží (čertovickej, príp. osrblianskej). Vzhľadom na charakter štruktúrnych fenoménov a konkordanciu s fenoménmi v mezozoických sekvenciách radíme oba procesy do alpínskeho tektonodeformačného cyklu.

M. Nemčok, M. Kováč, F. Marko, Z. Fodor: **Neogénny vývoj a zmeny paleonapätí v sz. časti viedenskej panvy**

Geodynamická rekonštrukcia neogénneho vývoja sv. časti viedenskej panvy a príslušných území Malých a Brezovských Karpát je založená na ekostratigrafickom, sedimentologickom a štruktúrnym štúdiu. Tektonický vývoj oblasti, a tým aj sedimentáciu, ovplyvňovala zmena paleonapätí, ktorých os maximálneho kompresívneho napätia pôsobila v subhorizontálnej rovine, pričom jej smer postupne rotoval zo SZ—JV do smeru SV—JZ.

Pokračovanie na s. 554